

SZILÁGY-SOMLYÓ.

T Á R S A D A L M I H E T I L A P

és

A SZILÁGY-SOMLYÓ-VIDÉKI GAZDASÁGI-EGYLET KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden csütörtökön.

ELOFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 4 frt. Fél évre 2 frt. Negyed évre 1 frt.	Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos: Nagy László. Segéd-szerkesztő: Hulinka Sándor.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sz-Somlyó, az ev. ref. papi háznál, hova a lap anyagi és szellemi részét illető küldemények is czimzendők. Hirdetések jutányos árban. Bélyegdíj 30 kr.
--	--	--

Az olvasó-egyletek.

Általános a panasz, hogy sehol a nagy világon, — a műveltebb államok közt, a melyeknek egyáltalán van irodalmuk, nincs olyan csekély kelendősege a szépirodalmi műveknek, mint szép magyarházánkban; és ez megint általánosan ismert tény, sehol a nagy világon, nem ütök úgy a hírlapok a nagy dobos írók érdekében, mint nálunk. A mi onnan van, hogy a hírlapok, csekély kelendőségek csekély száma előfizetőik miatt, csak kivételesen vannak abban a helyzetben, hogy honorálhassák külmunkatársuk dolgozatait, — hanem ha egy-egy kötetük hagyja el a sajtót, akkor jóindulatuk folytán, honorárium fejében, — reklámot csinálnak neki. És így: kéz kezét mos — nyomdafestéssel.

És dacára a nagy reklámnak, a magyar írók 99 százaléka meghalhatna éhen, író asztala mellett, — mert a babérkoszorút nem lehet megenni, — ha nem volna mellékfoglalkozása is.

Találgatták és találgatják még maig is ennek az okát. Felhoztak már tücsköt-bogarat. A legtöbben, a közönség közül azt hozzák föl, hogy drágák úgy a könyveink, mint a hírlapjaink; de ez épenséggel nem áll! Mert a mikor négy krajcárért jó lapot olvashat az ember és ötven krajcárért kaphat egy kötet regényt, vagy novellát, cifra vászonba kötve, — ezt épen nem mondhatjuk. A kiadókat semmi esetre sem érheti vád; ők saját érdekében mindenképen igyekeznek könnyűvé tenni a könyvvásárlást; rendeznek például „füzetes“, „népszerű“ és olcsó kiadásokat, hanem ezek bizony hiába „népszerű“-ek, még sem népszerűek. És épen ez az oka, egyrészt annak, hogy a könyveket még olcsóbban nem adhatják; — másrészt meg annak, hogy nem honorálhatják tisztességesen az írókat sem, — mert ha ezt tennék, mi maradna

akkor a könyvek csekély kelendősege következében, papírra, festékre és a — bekötésre? Már pedig ezekre, okvetlen nagy összegnek kell maradni, minthogy a közönség — ha már vásárol is könyvet, — rendesen cseccsebecsének veszi asztalára, a szalonba, hogy oda tegye a Karlsbadból magával hozott megkövesedett szőlőfürők mellé meg valamelyik cseppkő barlangból hozott kvarcegyet mellé. Hogy pedig a könyv csakugyan disztse azasztalt, úgy annak — szerintök — velinpapírosra kell nyomtatva lenni — et nunc venio ad fortissimam necessitatem: — piros angol vászonba kötve, meg arany-nyomással ellátva. Ez pedig pénzbe kerül.

Ha ezek mellett tekintetbe vesszük azt, hogy a esziók, „álmos-könyv“-ek, notás füzetek és rabló históriák, meg a ponyva-irodalom többi termékei, kitünő kelendőségnek örvendenek: úgy okvetlen arra a végkövetkeztetésre kell jutnunk, hogy nem vagyunk még elég műveltek szépirodalmi művek olvasására; nem vagyunk még olyan műveltek, hogy művelődni akarjunk. Pedig potom-áron, tanulás nélkül, gyönyörködtetve, élvezetet szerezve, belénk csépegetnék a könyvek és hírlapok a minden-napi életben szükséges társadalmi ismereteket, társalgási modort, műveltséget.

Ha hát olyan olvasó közönséget akarunk művelni, a melyik ne a kötetét hanem a tartalmát nézze a könyvnek, és ne sajnáljon könyv-vásárlásra költeni: úgy ezt nem tehetjük másként, mint ha megkedveltetjük vele az olvasást, a nélkül, hogy ez számba vehető összeg pénzébe kerülne. Ennek pedig csak egyetlen módja van, — míg nem találhatunk a föld kerek hátán olyan bolond kiadót, a ki kárral adja el a könyveit; — és ez a mód: ha nem egy, hanem több emberrel vétetünk meg egy-egy könyvet és hírlapot, hogy így

egynek-egynek kevesebbe kerüljön; vagy más szóval: ha olvasó-egyleteket alakítunk, melyekben csekély tagsági díjért, mindenki olvashat könyvet és hírlapot.

Évek óta kísérjük figyelemmel néhány egy mástól távol fekvő község és szomszédosága értelmisége, műveltsége fejlődését, — mely községekben olvasó-egyletek alakultak: — és arra a szilárd meggyőződésre jutottunk, hogy semmiféle eszközzel, semmiféle uton-módon nem lehet az olvasási kedvet s ezzel együtt a művelődést, oly könnyen és oly fokban belopni valakibe, mint az olvasó-egyletek útján, melyek a szó szoros értelmében belopják azt az emberbe, mert észre sem veszi, hogy tanul, csak azt tudja, hogy élvez. És pedig részint az által, hogy módot nyújtanak az olvasásra; részint pedig az által — és ez is számbaveendő, hatalmas tényező, — hogy társas összejövetelek góczpontjai lévén az olvasó-egyletek, ott a jelenlevők kicserélik egymással eszméiket, nézeteiket és így egymástól tanulnak.

Ezzel szemben némelyek azt hozzák föl, hogy mert az egyletekben kártyáznak is, többet ártnak azok, mint használnak. Ez azonban nem áll. Sőt ellenkezőleg, szükségesnek tartjuk a kártyázást az egyletekben, — jóllehet mi sohasem kártyázunk, a mit azért jelentünk ki, nehogy pro domo látszassunk beszélni; — nem csak azért, mert ez ingerül szolgál olyan tagoknak is a belépésre, a kik még akkor nem éreznek kedvet az olvasásra; de mert a példa ragad: később maguk is olvasni fognak; hanem azért is, mert sokkal jobb szerintünk, ha az egyletben kártyázik valaki kicsinyben, minthogy az egylet alapszabályai nagyban való játszást meg nem engedik, mintha kocsmában, kávéházban, vagy bárhol másutt játszók valaki nagyban; talán még hozzá olyan emberrel, a

TÁRCZA.

Klára légyottra megy.

Egészen magunk közt szólva, Klára bolondot csinált.

Először azért, mert szerelmet érzett egy csinos fickó iránt, másodsor azért, mert elhitte annak hevesen elmondott szerelmi vallomását, harmadsor pedig különösen azért, mert ígéretet tett és azt beváltotta. A meghatottság, a benső lángolás percében emlékgyűrűs kis kezét a fickó kezébe tette s ezzel is megerősítette ígéretét, hogy „ott lesz.“

Hogy a mikor a papa a hivatalban, mama pedig a nőegylet jótékonysági albizottságának ülésén lesz: akkor ő gyönyörűsége apró léptekkel fog sétálni ama bizonyos hely felé, a hol az a fickó sziv-epedve várja s a honnan csendes kis fészék langymelegébe térnek, keresve és találva édes üdvöt.

Papa elment, mama elment s Klára egyedül maradt, hogy — a mint mondotta volt — gyakorolja magát a zongorajátékban meg az angol nyelvben.

Klára azonban a helyett, hogy gyakorolta volna magát a zongorajátékban és nagy nyugodtsággal angol könyvet olvasott volna szótár segítségével: oda állt nagy tükre elé és megigazitotta a haját, miközben rózsáskörmű kis ujjával arcát érintve mondta: „itt fog megcsókolni“. Ünnepi díszbe öltözött és soha sem volt karcsubb és szebb mint ez alkalommal. Soha sem volt edesebb, megenni valóbb, mint mikor lefutott a lépcsőn s kiért a nagyfénytől ragyogó utcára, a melynek derűje

örömmel ragyogta körül, de a melynek derűje nem volt oly édes, mint ő.

Az utcán óvatosan szénézett, hogy látja-e valaki az ismerősök közül, hogy nem kerül-e elő váratlanul a mama, vagy valamely olyan egyéniség, a ki árulója lehetne neki?

Nem látott senkit és nyugodtan ment tovább.

A míg a szűk, a néptelen utcákon surrant keresztül, jól ment minden és semmi rendkívüli sem adta magát elő. A napfény barátságosan ragyogott körötte, a derű követte lépten-nyomon és oly gyönyörűségnek, oly édesnek mutatta, a milyen valóban volt. A hatalmas házak mintegy felé hajolni látszóttak, hogy komorságukban tőle nyernének derűt; az aszfalt benyomódott kis lábai alatt, mintegy jelezve, hogy olvad láttára minden, nemcsak egy ficzko meleg szíve.

És a mint Klára apró léptekkel haladt derűs gyönyörűségében tovább és a mint örömmel gondolt a találkozásra, az ismeretlen, de bizonyára langymeleg fészék édes üdvére: valami adta magát elő.

Nem különös, nem meglepő és egyáltalában nem szokatlan dolog. Csak az, hogy egy félig-meddig kopasz uri ember, a ki erősen ki volt nyalva, a kiről leérzett a pomádészag s a ki szemtelen bátorsággal tudott nézni, a leány előtt megállt s a nyelvvel tetszést kifejezőleg csettintett. Mohó tekintettel, szemtelen vakmerőséggel nézte a leányt és engedte maga mellett elhaladni.

Klára arcza kigyuladt és gyorsabban haladt tovább.

Ezer kérdés kapta meg szívét. Miért állt meg az az ember, miért nézte őt oly merően, miért csettintett nyelvvel? Feleletet nem tudott adni s aggodalma nőtt erősen. Azután visszatekintett és azt az uriembert még mindig állani látta. Miért néz

utánna? És pár percz múlva újra visszatekintett. Akkor már az alak nem állt ott, nem követte tekintetével, hanem utánna sietett. Ott volt a nyomában egészen közel. Miért kíséri az az ember? Nem kémszerepet játszik-e az ember?

Klára csitítani kezdte aggodalmait, föltevést halmozva föltevésre. Háttha annak is arra vezet az útja? Háttha az utban jutott eszébe, hogy valamit otthon felejtett és azért fordult vissza? Miért is követné őt?

És hogy megbizonyosodjék föltevése helyességéről, az utca szegletén megállott és elkezdte olvasni a falragaszokat, a melyek zálogházi árverésekre, különböző helyeken megtartandó építészeti árlejtésekre vonatkoztak és a melyekből nem értett semmit.

Közbe-közbe lopva tekintett maga körül és a mit látott, az borzasztó volt. Az a rém, az a kikent pomádés ur szintén megállt és oly merően, oly szemmeresztve nézte őt, a mint a csörgő kigyók nézhetik áldozataikat.

Klára ezután tovább folytatta útját, ama megjelölt hely felé, a hol valaki várta. Arcza izzó volt, lépése remegő volt és kis szíve oly gyorsan vert, mint a megfogott kis madár szíve szokott verni.

Csak valaki megmentené ettől a kísértő rémtől.

Mentő helyett azonban csak az ellenség szaporodott. Szaporodott pedig egy csinos huszártiszttal, a ki meglátja őt, a ki megérteni látszik zavarát és a ki tisztában van a helyzettel. Tudatában van azzal, hogy Klára tudja, hogy követik.

És a huszártiszt nem habozott két pillanatig sem. Hirtelen oda lépett a leány mellé és mint régi jóismerős köszöntötte őt, miközben gunyos tekintetet vetett a pomádés urra, a ki hirtelen meglátszott lépteit. Azután beszélni kezdett a meglepett

kit nem is ismer jól s így tisztakezűségéről sem lehet meggyőződve.

És daczára annak, hogy az olvasó-egyleteknek megmérhetetlen hasznuk van, nálunk még is igen kevés azok száma. A miért — nehéz a vád, jól tudjuk, de van bátorságunk kimondani: — első sorban — felekezeti különbség nélkül — a papokat vádoljuk mulasztással, — a hol mulasztás egyáltalán fenn forog, aztán a jegyzőket; mint a kik — hisszük, — a szellemi intelligenciának sokkal magasabb fokán állanak, semhogy az olvasó-egyletek hasznáról meggyőződve ne lennének; s mint a kik legtöbbet érintkezve a néppel a legjobban is tudnának hatni reá, különben is hivatva vannak minden jónak magvát elhinteni a nép között. Ugyanezt mondhatjuk a tanítókra is.

Ezzel szemben — sajnos, — nem egy helyen tapasztaltuk, hogy épen a papok, tanítók és jegyzők, a község tulajdonképeni intelligenciája az, a melyik távol tartja magát, nem csak attól, hogy olvasó-egylet alakításában fáradozzék, hanem még a már megalakult egylettől is. És mert elvégre is, minden dolognak a mélyére kell hatolnunk, az okát kell kutatnunk, tudjuk is, hogy miért? Meg is mondjuk, mert a mi a szíviünkön, az a nyelviünkön is! . . . Eltekintve az apróbb mellékindoktól, főként azért, mert derogál nekik a polgári és a néposztálylyal együtt lenni.

Tudunk például községet, — hogy hol? — nem mondjuk meg, mert elvégre is nem szívesen beszél a madár rosszat a saját fészkeről; a hol, egy már évek előtt jobblétre szenderült, de életében, minden jóért, szépért lelkesülni tudó jegyző kezdeményezésére, olvasó-egylet alakult, melynek ma nyolcz tagja van. Két református: a mostani jegyző és egy 48-as volt huszártiszt; két katolikus: örmény kereskedők és négy zsidó: részben regále bérlők, részben kereskedők Oláh egy sine. Ezt azért soroltuk fel ilyen részletesen, mert jellemzőnek találjuk oly községre, melynek kétszer annyi katolikus lakója van, mint zsidó és szintén kétszer annyi benne az oláh; aztán nyolczszor annyi a református; még is ilyen az arány! És a község tulajdonképeni intelligenciája: négy pap, ugyanannyi tanító, orvos, gyógyszerész, postamester, egy pár műveltebb gazdálkodó, csendőrségi és pénzügyőri szakasz — az egyletnek nem tagjai.

Önként értetődik, hogy így az egylet gyöngye lábán áll. Hiszen nyolcz embertől elég, ha győzik a helyiség fűtés és világítás költségeit és ha két lapot tudnak járattatni. Könyvre persze nem telik.

Ezuttal csak ennyit akartunk mondani, hogy rá mutassunk a baj valódi okára s hogy kijelöljük az utat, melyet követni kell, — ha nem palliative akarunk eljárni, hanem gyökeresen gyógyítani. Mindent összegezve, a gyógy-mód abban áll, hogy alakítsanak az arra hivatottak olvasó-egyleteket.

Még mindössze a meglevőkhöz volna pár szavunk . . .

Nem beszélünk ezuttal arról a módról, melyet az olvasó-egyletek a vásárlandó könyvek kiválasztásánál követnek, mert nem aka-

Klárának. Engedelmet kért, hogy elkísérhesse és a választ be sem várva, el kezdte mondani, hogy mily bájos teremts a leány. Hogy ő nem látott soha hozzá hasonló szépet. Kérdezte, hogy hová megy, meddig marad ott, a hova indult és hogy be- várja-e, mig visszatér.

Klára az első percekben nem tudott szólni s a mit tett, csak az volt, hogy még gyorsabban haladt. Később azonban kérni kezdte a tiszt urat, hogy hagyja őt el, ne kísérje tovább. És a mint kérte, a mint könyörgött neki és az a mint nem engedett: ezer aggodalommal nézett szét, hogy nem látja-e azt, a ki őt várja. Szemrehányással illette azt a csinos, légyottot kérő fiut, hogy miért nem siet elébe.

És e közben mindegyre közeledett a meghatározott hely felé.

A huszártiszt vallomást-vallomás után eresztett meg, a kardját csörtette erőnek erejével azon igyekezett, hogy megérinthesse Klára kezét, a ki már azon a ponton volt, hogy vagy elájul, vagy segítségért kiált.

Hanem hát szabadító érkezett. Nem ő, nem a légyottra váró ideál, hanem egy öreg, lassan lépkező tábornok személyében. Mikor a huszártiszt a tábornokot meglátta, pár lépéssel hátramaradt és úgy köszönt. Az öreg tábornok magához intette és valamit kérdezett tőle. Bizonyosan azt, hogy ki az a gyönyörű gyerek?

Klára hosszú lélegzetet vett és felsóhajtott, hogy megszabadult. Öröme azonban csak pár per-

runk messzire kiterjeszkedni; — csupán egy dologra hívjuk föl az intéző körök figyelmét.

Szeretnők, ha az egyletek — főként a tehetősebbek — helyiségeikben egy szobát a test edzésére rendeznének be.

Ez füresán hangozhatnak egyik-másik fülnék; miként és miért tartozik az az olvasó-egyletekhez? — kérheti valaki.

S a mi válaszuk: hogy strikte véve a dolgot, csakugyan nem tartozik oda. De tekintve a test edzésének roppant horderejű fontosságát és tekintve azt, hogy vidéki városkákban a test edzésére külön álló egyletek nincsenek: azt hisszük, sokkal kevesebb kiadásba kerül ilyeneket csatolni az olvasó-egyletekhez, mint önállólag megalakítani. Habár nem sokba kerülne is, — mert egy-két korlát, nyújtó, egynehány súlyzóból állana az egész, — hogy még is szaporítanál a kiadást, azt mi sem tagadjuk, épen azért ajánlanók egyelőre csak a tehetősebb egyleteknek; de hogy kifizetné magát egyrészt az által, hogy módot nyujtana mostani tagjainak a test edzésre, másrészt meg az által, hogy új tagokat szerezne az egyletnek, a kik eddig nem voltak tagjai, de azok lennének, ha ott testüket edzhetnék, — no abban bizonyosak vagyunk, valamint abban is, hogy ennek messzire kiható kiszámíthatatlan nagy előnyei volnának.

Mi megtettük és megteesszük a magunkét!

Pollux.

Az első társasestély.

Uj eszme és rögtön tért hódított nálunk. Élet-revalóságát fényesen beigazolta a „prémier.“ Városunk haute-crémjét láttuk együtt e hó 9-én a színház termeiben megtartott társas-estélyen. Mintegy százan voltak, kik az élvezetes műsort végig hallgatták és aztán az asztalok és tánc mellett mindvégig fesztelenül, igazi jó kedvvel mulattak reggeli 5 óráig. Az estély műsorát Kovács István ur nyitotta meg, ki Zobel Lipót kir. tanácsos ur által magyarra fordított egy humoros kis elbeszélést, „Per a békebíró előtt“ olvasott fel. Felolvasót és írot a közönség tapsokkal tüntette ki.

A műsor második pontjára Hubert Mariska k. a. Gabányi Árpádnak „Levél“ című monologját adta elő a közönség viharos tapsai által jutalmazva. Méltán kiérdemelt tapsok is voltak ezek. Hubert k. a. szerepének legminuciózusabb részleteit is művészigileg feldobította ki, játéka dicséretére vált volna bármely művésznek és nem tuloznunk, ha constátáljuk azt, hogy mindazok, kik őt ez estén először látták színpadon, alig-alig hitték el azt, hogy annyi gondolat, oly meglepő routint, tanulmányt oly találó alakítást tudjon műkedvelő párosítani. A rendező bizottság nevében Gencsy Sándor polgármester ur a színpadon (ha nem is nyílt színen?) szép virágcsokrot nyújtott át a kisasszonynak, ki az általa nyújtott gyönyör mellett önként felidézte lelkünkben a műkedvelő társulat lassu feloszlása iránt sokak által érzett keserűséget. Mily élvezetes estékét is tölthetnénk egy oly műkedvelő társulat működése mellett, a mely társulat ily művészi erővel diszeleg, mint Hubert Mariska k. a. De hagyjuk e béli referáda keretén kívül eső elmékedést és gratuláljunk e helyütt inkább Lukátsffy Ödön urnak, ki néhány magyar népdalt hamisítatlan igazi magyarsággal játszott hegedűn, cigány zenekar által kísérve. Játéka fülbemésző, hegedűje hangjai szívhez szólók. A közönség zajos „ujrázására“ játszott is olyan „ujrát“, hogy csak úgy zugott a terem aztán a hatalmas éljenzéstől.

A műsor negyedik pontját Petri Mór, a fiatal

cig tartott, mert a pomádés ur került mellé, és kijelentette neki, hogy megmenti attól a toladó huszártiszttól. És miután ő nem válaszolt, hát az az ur is az ő csudás szépségéről beszélt. Éppen úgy, mint az a másik szemtelen toladó

Klára már alig tudott menni. Szemeiben könnyek törtek elő s fuladozó hangon kérte az urat, hogy hagyjon neki békét.

Közvetlen a hátuk mögött megcsörrent a huszártiszt kardja.

Ebben a percben Klára örömmel kiáltott föl és nem annyira sietve, mint futva ment ama daliás alakú férfi felé, a ki az utca szegleténél állott és a ki szintén sietve közeledett felé. Kezét nyújtotta neki és a mikor az kezét fogott vele, majdnem a keblére borult.

A pomádés ur meg a huszártiszt abban a percben tisztában volt a helyzettel és mind a kettő savanyu képet vágott.

Klára ifja karjába fűzte karját és eltűnt azzal a nyüzsgő embertömegben, vezetettve magát általa. És a mint karját annak karjába öltve sietve engedte magát vezetettetni: szeretettel, hálával nézett arcára és szíve szeretén kívül még megmentőjét is látta benne.

Pedig hát — egészen magunk közt szólva — mikor Klára ezt tette, bolondot csinált.

Ripp.

költőnemzedék e tehetséges tagjának felolvasása töltötte be. Kedves vendégünk néhány szívélyes szóban megköszönve a rendezőség meghívását, a közönség lelkes ovációja között olvasta „Dalcyklusa“ gyönyörű darabjait. „Az egy álom“ ban a költő utja egy tündérbert viz keresztül, hol ezerszínű virágok tündökölnék, madarak dalolnak csodásan, mosolygó ég ragyog s megjelenik előtte az ideál, ki hogy megjelent:

Százsor szebb lett e tündérvilág,
A tájat varázsfátyol vonta be
Nevezhetetlen bájjal elborítva.

Salag gondolata az, hogy eszmények teszik széppé a világot. — A „Szeretni, gyűlölni“ mesteri alkotás, melyből az eszmények diadalába vetett hit sugárzik ki s befejezése ez:

Én csak megyek tovább a pályán,
Melyet kijelölt végzetem —
Eszményekért, harcolva, küzdve,
Csak szépért, nemesért hevülve,
S gyűlölve, a mi nemtelen!

Az „Emlékkönyvbe“ című a szív igaz melegét tükrözi vissza, alapeszméje: hogy csak addig boldog a szív, míg gyönyörködni tud dalban, virágban. — Az „Apró dalok“ pedig kedélyes apróságok voltak. Szájról-szájra járt ez a kedves dala:

„Valamennyi leány mind szerelmes.
Valamennyi szíve búval teljes.
De azért ha teheti
Biz' a legényt rászedi.

Valamennyi legény mind szerelmes.
Valamennyi szíve búval teljes.
De azért, ha teheti
Biz' a leányt rászedi.

Reméljük, hogy e kedves költő gyakrabban szerencsétlenni látogatásával városunkat, hol mindenki szívből óhajtja, hogy saját szavai szerint „kedves emléket vigyen innen magával.“ A költő jutalma, ha megértették, az elismerés az ő babérkoszorúja, nálunk pedig megértették és megszerették őt.

A műsor után még vacsora előtt táncra perdült a fiatalság, a mi nem is csoda, hisz a Lukátsffy hegedűje hangjai azzal a Petri utolsó dalával heves lüktetésbe és forrongásba hozta mindenkinek a vérért. A rövid, de izletes vacsora után aztán folytatták a táncot hévvel, tüzzel, lelkesen. Vacsora alatt Gencsy Sándor polgármester ur — kié tagadhatlanul az est fényes sikerének oroszlánrésze, — a hölgyekért, Nagy László esperes ur a zilahi vendégekért, a költő Petri Mórért, Karossy Örnagy és tisztikarért, valamint a zilahi nővendégekért üritett poharat. Majd Csák Alajos igazgató ur Petri Mór, ez pedig Szilágy-Somlyó városát éltette pohárköszöntőjében. Boka József hegedűje mellett aztán olyan jó kedv kerekedett, hogy a hajnal is majdnem ott érte a mulatókat. Igaz, hogy a táncteremből se nagyon vágyakozott haza a szépnem, melynek igazi ékes koszorujából emlékezet után ide iktattuk:

Dr. Ajtay Endréné, özv. Bröstelné, Zobel Lipótné, Gencsy Sándorné, Hubert Józsefné, Józsa Gyuláné, Halliárszky Sámuelné, dr. Láng Jakabné, Lukátsffy Ödönné, Mile Mihályné, Nagy Lászlóné, Papp Tódorné, Szathmáry Dánielné, Szénassy Miklósné, Somogyi Kálmánné és Vischán Elekné urnóket, Bröstel Kata, Éva Júlia, Gencsy Piroska és Kata, Hubert Mariska, Blanka, Kata, Ilonka és Magda, Halliárszky Vilma, Józsa Bella és Anna, Molnár Amál, Nagy Margit, Petrikás nővérek (Zilah) Papp Irma, Szathmári Irén és Erzsike és Zoltán Irén kisasszonyokat: „A nőegylet 26-iki estélyén a viszontlátásra“ e szavakkal váltak el legtöbben egymástól. Tehát a viszontlátásra!

Binokles.

Különfélék.

* A Wesselényi-egyletből. A szilágymegyei Wesselényi-Egylet igazg. választmánya f. hó 5-én Kerekes József elnöke alatt gyűlést tartott, melyen jelen voltak Szikszai Lajos alelnök, Nagy László, Jenei István, Kiss Ernő, Berényi János, Lőrincy György, Kiss Emil titkár. A vál. ülés fő-tárgyaként elnök bejelentette, hogy a Nyírsíden megnyitandó óvó-iskola épülete egyleti védnök B. Wesselényi Miklós áldozatkészségéből immár teljesen készen áll s rendeltetésének bármikor átadható. Együttal bemutatta az erdélyi ref. egyházkerület igazgató tanácsának az esperesi hivatalhoz intézett leiratát, melyben örömmel és készséggel kijelenti, hogy a kezelése alatt álló központi alapokból évi 150 frttal fog járulni az óvótanító fizetéséhez, a mennyiben az kántori teendőket is teljesít s általában az ott élő ref. hitsorsosok összetartásán, lelki épülésén munkálkodni fog. A választmány ezek után elérkezettnek látta az időt, hogy az egyleti óvóiskola megnyitására a szükséges intézkedéseket haladéktalanul tegye. E célból feb. 1-ére tűzvén ki a megnyitást, közzé teszi a pályázati hirdetményt mely szerint: a) a megválasztandó óvó-tanító javadalma állani fog 300 frt készpénzből havi előleges részletben kiszolgáltatva; 4. hosszu öl tüzi fából (B. Wesselényi Miklós védnök adomány), melyből a tanterem is fűtendő: szabad lakásból és kertből. b) a megválasztandó ev. ref. vallású okleveles egyén köteles lesz az óvodai 3—6 éves gyermekeket foglalkoztatni, a tanköteleseket — vallás és nemzeti-ségi különbség nélkül — rendszeresen oktatni, a ref. vallásukat ének és vallástanításban részesíteni vasárnaponként — az egyházi hatóságtól nyerendő utasításhoz képest — istentiszteletet tartani. Pályázati folyamodványok január 1-ig nyújtandó be egyleti alelnök: Szikszai Lajos alispánhoz.

* Művirágkiállítás. F. évi november hó 25-én — a mint előre is jeleztük lapunkban — a színház nagy termében kiállítást rendezett özv. Szirmayné

Mészáros Jusztin asszony az általa és tanítványai által készített virágokból. A sorsolásra felajánlott egyes és csokorvirágok nagy vágyat költöttek fel a nézőkben megnyerhetősök iránt. Általában az egész kiállítás úgy volt berendezve, hogy minden jóízű embernek megnyerte tetszését. Ezenfelül a kiállításnak jótékony célja is volt, a mennyiben a tiszta jövedelem egy részét Szirmayné asszony a jótékony nőgyűst javára ajánlotta fel. A belépti jegyekből bejött összeg a kiállítás végeztével össze-számláltatván, abból a nőgyűst javára 9 frtot adott át a virágkiállító nő, mit is ez alkalommal nyilvánosan nyugtáz a jótékony nőgyűst elnöksége.

* A sz-somlyói izr. nőgyűst folyó hó 4 iki társas-essélyén a 214 frt 17 krt. kitevő jövedelem gyarapításához szíves felülfizetéseikkel hozzájárultak: Lebovics Bernátné urnó (Sz.-Cseh) 1 frt 80 kr. Kovalszky Ákos (Gyümölcsénes) 1 frt 20 kr. Dr. Láng Jakabné, Roth Dezsőné, Szlávik Mihály, Weisz Ignác, Hulimka Sándor 1—1 frt. B. k. a., Gencsy Sándor, Kiss Ignác, Weinberger Kálmán 60—60 kr. Greiner N., Schwarcz Ignác, Kandel József (N.-Várad), Kaufmán Jenő (N.-Károly), Brüll József, Neumann Ferencz, Szabó N., N. N., Reisman Márton, Lázár Ödön, Donovák Sándor, Orosz Simon, Nagy Gyula, Szöllősy Ferencz, Böhm Ferencz, dr. Zsigmondy Ernő, Porjes Sámuel, N. N. Szilágyi Lázár, Gáspár József 40—40 kr. Molnár Amál, Heller Herman, Balkányi Mór, Fülöp N., Grósz Henrik, Friedmann Sámuel, Porjes Gyula 20—20 kr. Páskuj István 10 kr. — Fogadják ugy ezek, mint az estély anyagi és erkölcsi sikerét előmozdított többi hölgyek és urak, főként az előadásnál közreműködtek a nőgyűst lekötelezett háláját. A választmány nevében: Szilágyi Lázár, jegyző.

* Nem váratlanul, de annál megdöbbentőbben hatott reánk, hogy Mezey Albert kir. tábla bíró neje, szül. Lőrinczy Ida véget vetett szombat este életének. A még fiatal nő rajongó szeretettel csüngött gyermekein, a kiket a halál egymásután ragadt ki ölelő karjaiból. Alig negyed-évi időközökben állott újra és újra a zilahi családi sírbolt szélénél, és lelkiületében mélyen megrendülve, temette el egymásután gyermekeit. Csodaszép tizennégy éves leánykája volt az utolsó gyermeke, — az utolsó halottja és ott a sírnál óriási fájdalom öngyilkossági kísérletre vitte. Környezetének sikerült őt akkor e tettében megakadályozni, de a szerencsétlen anya tépett szívvel ment vissza a fővárosba. Szerető férje mindent elkövetett, hogy nejeének feledést szerezzen, de a fiatal nő, elzárkózva a világtól, csak fájdalmának élt. Ereje napról-napra hanyatlott. Idegessége miatt az orvosok morfiomot rendeltek neki és e szert használta fel gyászós szándékának megvalósítására. A rendelt morfiumból nagyobb adagot rejtett el magánál és már három ízben önmérgezést kísérelt meg vele. De férje éber figyelmének és a gyors orvosi segélynek mindannyiszor sikerült őt megmenteni. Az utóbbi időben rokona, egy kis leányka örködött a szerencsétlen anya fölött. De végre is alkalmat talált, hogy tervét végrehajtsa. Tegnap volt egy éve, hogy utolsó gyermekét temette el és e szomorú évfordulón követte el újból a mérgezést, a mely ezuttal halálos volt. Mielőtt a morfiomot bevette volna, pióczákat rakott magára, abban a hitben, hogy az erős vérvesztés után a kis adag mérég elég lesz arra, hogy életét kioltsa. Tegnapelőtt este tíz óraker szobájában a pamlagon fekve, meghalva találták. A családi gyászjelentést — a legbensőbb részvétünk kifejezésé mellett — itt közöljük: „Mey Albert budapesti kir. ítélő táblai bíró mint férj — a maga, valamint özv. Mezey Lászlóné szül. Palánky Heléna mint anyós, — továbbá Lőrinczy György országgyűlési képviselő, mint testvér s ennek neje Lázár Berta és gyermekei: Berta és Erzsike neveikben mélyen meg-szororodott szívvel jelenti, hogy forrón szeretett neje MEZEY ALBERTNÉ szül. Lőrinczy Ilona, életének 35-ik, boldog házasságának 16-ik évében, folyó évi december 6-án este 11 óraker hirtelen elhunyt. A megboldogultnak hült tetemei f. hó 8-án d. u 3 óraker a gyászháznál: Zerge-utca 7. sz. a. tartandó ima után Zilahra szállíttatnak és ottan fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint örök nyugalomra tétetni. Budapest, 1888. december 7.”

* A sz-somlyói izr. jótékony nőgyűst által e hó 4-én rendezett estély erkölcsi és anyagi siker tekintetében egyaránt fényesnek mondható. Az évad ez első estélye a közeli farsang szerencsés elő jelűl tekinthető. Az estély gyermekelőadásnak elkeresztelt rövidke kis színművel „Az idegennel” vette kezdetét. Kabós Ede tehetséges munkatársunk néhány mesteri vonással állította össze e kis szindarabot, melynek eljátszásában a szereplők valósággal exelláltak. A kis Porjesz Szeréna (Boldog Sándor) igazán helyre kis legényke volt. Fel-lépése hátor, beszéde kedvesen csengő, játéka természet-ses, hanghordozása szerepe tartalmának megfelelő, mind-ezekkel méltán kiérdemelte a közönség tapsait. Bröder Háni k. a. (Boldog Jánosné) már kellemes színpadi megjelenésével megnyerte a közönség tetszését, mely később taposokban tört ki egy rutinízizott műkedvelő-nőnek beváló érzelmeltjes játék jutalmazásául. Boldog Jánosné oly rokonszevesen alakította, hogy mindenki igazi boldogságot ohajtott neki. Bröder k. a. neme-sen átgondolt játéka mindenki a legkellemesebben le-pett meg, mozdulatai keresetlensége, színpadi otthon-sága, igazán correct játéka és sikerült alakításához mi is csak gratulálhatunk a kisasszonynak. Brüll Ignác (Boldog János) lélektani változatokban gazdag szere-pét szerencsésen alakította ki. Brüll ur érces színpadi hanggal rendelkezik, játéka átgondolt és jól felfogott, maszkja pedig kitűnő volt. A nyert taposokat igazán kiérdemelte. A szindarabot követőleg Pozner Sándor interpretálta hegedűjén azt az édesen kesergő gyönyörű magyar ábrándot „Repülj fecském ablakára...” Pozner ur kitűnő játéka közönségünk előtt sokkal ös-meretesebb, művésze te gyakrabban méltányoltatott sem-hogy ezuttal többet kellene konstataínnak minthogy a közönség a nyujtot ritka élvezetért viharos tapso-k

ban tört ki. Pozner ur hálából egy általa megzené-sített új népdalt mutatott be. E fülbemátszu dallamu két bájos dalt, melyeknek szövegét lapunk segédszerkesztője írta — Bröder Háni k. a. énekelte csengő hanggal és igazi verével. A közönség szűnni nem akaró tapsaira a k. a. még egy népdalt énekelrt ráadásul ugyanily sikerrel. A népdalok szövegét e helyen adjuk:

Dalok.

I.

Nem suttog a zugó erdő hiába . . .

Nem suttog a zugó erdő hiába . . .
Hogyha suttog az a szellő hibája,
Nem hiába óvtak, védtek tetőled,
Bár sohase hallottam vón felőled!

Zugó erdő itt pihentem alattad,
Vig fűttyömet, dalaimat hallhattad,
Boldogságom oda lett a tavasszal:
Itt van az ősz . . . tele vagyok panasszal.

Zugó erdő te hallottad vigságom,
Hallgasd meg most szomorú kívánságom:
Mikor lehull lombátorod levele . . .
Megtört szívvel hulljak én is le vele!

II.

Nincs csillag, mely . . .

Nincs csillag, mely ugy ragyogjon,
Mint két szemed kis angyalom . . .
És istenem mit is tettem,
Egyszer belé tekintettem —
S rabod lettem . . . !

Nem is bánám, hogy rab lettem
Hogyha már hibába estem,
S áldanám az istent érte . . .
Csak zárnál hát holtig a te
Hű szívedre!

A műsor utolsó pontjául Léderer Zsigmond ur olvasta fel e lapok segédszerkesztője Hamvai Sándornak ez estélyre írt csövegét. „A mi troubadourjaink” címmel, melyet mult tárcánkban közöltünk is. A műsor előadására után meg-rendt a táncos vigan, ked-vel lélekkel, mialatt a melléktértembein viruló szép lá-nyok szolgálták fel a vacsorát. A társaság, melynek jó részét városunk keresztény intelligenciája képezte — az asztaloknál vigan poharazva maradt együtt regge-lig. A számtalan felköszöntő közül legtöbb viszhangra talált a nőgyűst tapintatos és bájos elnöknejéért dr. Láng Jakabné ő nagyságáért üritett áldomás. A né-gyesekeket 72 pár táncolta. A diszes hölgykoszorúból emlékezet után ide jegyezzük a következőket: Berger Adolfné (Zsibó), Bröder Hermanné, Brüll Mórné, Bal-kányi Mórné, Grósz Henrikné, Genesi Sándorné, Klein Hermanné, Kozma Endréné, Kiss Ignác, Klein Sá-muelné, Kovásznai Ákosné (Gyümölcsénes), dr. Lang Jakabné, Lang Mórné, Lebovits Jakabné (Sz.-Cseh), Lázár Ignác, ifj. Páskuj István, Porjesz Adolfné, Porjesz Sámuelné, Simay Gerőné, Svarcz Ignác, Trenk Arnoldné, Weisz Ignác, Weinberger Kálmán, Ve-verin Józsefné, Wallerstein Sámuelné, Rosenberg Mór-né, Brüll Lotti, Balkányi Eszter, Brösster Kata, Brüll Jolán, Bröder Háni, Lutzsa és Berta, Brüll Róza, Fülöp Pepi, Genesi Piroka és Viktória, Grünbaum Záli, Grünhut Háni, Józsa Bella és Anna, Jancsó Marcsa és Ilona, Kozma Aranka, Kiss Hermin, Klein Sarolta és Janka, Lepostyán Mari, Lebovits Mariska (Sz.-Cseh), Molnár Amál, Palmarin Emina (Székelyhid), Pozner Laura (F.-Szopor), Porjesz Etta és Szeréna, Reizmann Kata, Szilágyi Gizella és Malvin, Wallerstein Fáni és Zsanka. A táncz kivilágos kivirradtig tartott. Bevértel 200 frton felül volt.

* Haláleset. Bartha Lajos ballai ev. ref. kántor-tanító 60 éves korában 3 napi betegség után, mult hó 25-én meghalt. A boldogult 37 évig működött, mint kántor-tanító Ballán.

* A karácsoni és ujévi rendkívüli postaforga-lom miatt a helybeli posta- és távirda-hivatal a kö-vetkezőkre figyelmezteti a tisztelt közönséget: A postán csak oly csomagok vétetnek fel, melyek tartósan, ládácskába, zsákba, vászonba vagy lega-lább erős és többszörös csomagoló papírba vannak bepakolva. A küldeményre mindenkor felirandó a teljes cím, érték és rendeltetési hely, még pedig magára a burkolatra. Felragasztott című csomagok nem fogadhatók el. Kéretik továbbá a t. közönség a csomagokat lehetőleg délelőtt 8-tól 11-ig feladni, hogy a déli vonattal tovább küldhetők legyenek. Az esteli cariol postával csak korlátolt számú kül-demények vehetők fel. Sz.-Somlyó, 1888. decz. 12. Krammer.

* A képviselők mint állatok. A „Pesti Hírlap” írja: . . . S a mint egy elnézi az ember a nagy csoportban az arczokat, sok hasonlatosságot talál az állatvilággal. Apponyi gr. ugy néz ki, mint egy kőszáli sas, Szilágyi, mint egy bölény. Bauszerny valóságos strucz, Csátár egy tökéletes hiéna, Pulszky Ágoston, fiatal kecskegidó, Turn-Taxis hg. merinói kos, Bokros Elek, félénk őzike, György Endre medveboc, Hagara Viktor hasonlít a bagolyhoz, Fluger Károly öreg ka-nárihoz, Zsigmond Dezső a cicákárhoz.

* Párbajozó színészek. A szedadi kir. törvényszék a napokban egy meglehetősen ritka párbajpörben ítélke-zett. Két szerelmes mérte össze kardját s ejtett egymá-son súlyos testi sértést. Színpadi szerelmesekről, Gireth Károly és Hargitai Béla vidéki színészekről van szó, kik közül előbbi nálunk is ismert egyén s a kik Szen-tesen eresztették kardjára valami elmérgesedett kulisz-sza-viszályukat. A végtárgyaláson csak a győzelmes fél Gireth Károly jelent meg, akit aztán a párbaj-vétsége miatt 14 napi államfogházra ítelt a törvény-szék. Ez ellen az ítélet ellen a színész főlebbezett. A

másik párbajhős, Hargitai Béla akin enlfenfe meglehe-tős súlyos testi sértést ejtett, nem jelent meg a vég-tárgyaláson.

*

* Egy éves önkéntesi tanfolyam. Itt is felhívjuk olvasóink figyelmét a lapunk hátrészén megjelent hir-detésre. E tanfolyamban részt vehetnek oly ifjak, kik 15 évöket betöltötték, vagy a kik az 1 ső vagy 2-ik sorozás alkalmával be nem soroztattak. Két tanfolyam van u. m. 3 hóig tartó nappali és esteli tanfolyam, mely utóbbi az ifjak képzettségéhez képest 6—7 vagy 10 hóig tart. Az előbbi tanfolyamon előadások tartat-nak d. e. 8—12 d. u. 2—4 óráig; beiratkozási díj 25 frt, tandíj havonként 100 frt, el nem készülés esetében a 4 ik hóra 50 frt tandíj fizetendő. Kellő elkészültség mellett a tanfolyam 2 hó alatt is elvégezhető külön órákon s ez esetben a beiratási díj 40 frt, tandíj 400 frt. Az esti tanfolyamon órák 7—9 óráig tartatnak, melynek első csoportjában a beiratási díj 20 frt és havi 25 frt tandíj; a második csoportban 20 frt beira-tási díj és 20 frt a havi tandíj. Az igazgatóság fenntartatja magának a vizsgára bocsáthatást — és 1—10 frtig terjedő büntetés jogát. A nappali tanfolyam kez-dődik minden év ápril hó 2-án és november hó 4-én; az esti tanfolyam minden év január hó 1 én és július hó 1-én. Azon védkötelek, kik korosztályuknál fogva a rendes sorozásra már meghívtak, legkésőbb azon és február hó végéig jelentkezhetnek önkéntesen. Vidéki növendékek teljes ellátásba részesülnek havi 30 frtért. A bentlakó növendékek tartoznak magokkal hozni ágybeli terítővel, 2 asztal terítőt, 6 asztalkendőrt, evő-eszközöket, poharat és 2 pár cipőt. A kik es. kir. hadapród iskolába ohajtanak főlvetetni — ha 12—15 életévöket elérték és 6 elemi osztályt vagy 1—2 kö-zépsiskolai osztályt elvégeztek — heti 20 órán 10 frt beiratási díj és 20 frt havi tandíj fizetés mellett szept. 1-től július végéig a főlvételi vizsgára elkészíttetnek. A kik es. kir. tengerészeti akadémiába, vagy es. kir. főreál iskolába, vagy a hadapród iskola 2-ik, vagy 3-ik évfolyamába ohajtanak lépni — ha 13—15 élet-évöket betöltötték és 4 középsiskolai osztályt elvégeztek — heti 30 órán szept. 1-től július végéig 15 frt be-iratási és 30 frt havi tandíj befizetése mellett a felvé-teli vizsgára elkészíttetnek. A katonai tanintézetekbe leendő főlvételi vizsgára havi 100 frt tandíj mellett augusztus végéig az ifjak elkészíttetnek. Tartalékos tiszti vizsgára előkészítő tanfolyam — melyben részt vehetnek a tényleg szolgáló egy éves önkéntesek is, — tartat január 1-től július 15-ig esti 7—9 előadási órákon. Beiratási díj 20 frt, havi tandíj 25 frt.

Egy fejezet a fogak fontartásához. Nem rég volt említve, hogy Popp J. G. dr. udvari fogorvos a már 40 év óta kitűnő hatása miatt az egész világon elter-jedt Anatherin-szájvizből elkészített az öt milliomodik palackot és elhatározta, hogy ezentul a palackokat ugyanazon ár mellett tetemesen megnagyobbítja. Most azonban még azt kívánjuk konstataíni, hogy Popp dr-nak nemcsak az Anatherin szájjvíze, hanem egyéb fog-és szájkonzerváló szereik is hasonló kedveltségnek ör-vendenek. Fogpasztája (35 kr.) naponta ezenként kül-detik szét. Anatherin fogpasztája tégléyekben (1 frt 22 kr.) az előkelő világ legkedveltebb fogtisztító szere. A fogpor barátai előtt nagy kedveltségnek örvend dr. Popp fogpora (63 kr.) Mint a fentiekből látható, itt mindenféle fog és szájkonzerváló szerrel van gondos-kodva. Mindenki tudja, hogy az egészség egyik fől-tétele a száj és a fogak ápolása melyeknek elhanyagolása súlyos következményekkel járhat. De ajánlatos csak dr. Popp-féle készítményt kérni, mert számos utánzat van forgalomban.

Irodalom.

Almanach 1889. évi II. kiadás. Még alig néhány hete, hogy a Mikszáth Kálmán által szerkesztett 1889. évi Almanach megjelent s már is a 4000 példányban nyomtatott első kiadás végleg elfogyott. — E nálunk osaknem hibetetlen eredmény legkevesebben szól ez Al-manach előnye mellett s leginkább bizonyítja e nap-tár életrevalóságát. Teljes 1889. évi bőlveggel ellátott kalendáriumot is tartalmaz. Annak idején bővebben is-mertettük ezen legelőkelőbb magyar íróktól 12 elbe-szélést tartalmazó Almanachot, most még csak annyit jegyzünk meg, hogy a második kiadás ára diszes, ara-nyozott egész vászonkötésben szintén csak 1 frt s hogy beoscs tartalmaz a izléses, esimes kiállításánál fogva kiválóan alkalmas e kötet karácsonyi ajándécul. Ki-adja Singer és Wolfner könyvkereskedése.

Az „Eredeti Magyar Daltár” 10 és 11-ik füzete 21 eredeti dal tartalommal jelent meg énekre és zon-gorára. Szerkeszti és kiadja Hodó János Déván. A mel-léklet 5 iskolai gyermekdalt tartalmaz egy és két hangra. A gyermek dalokat Pósa Lajos és Rudnyánszky Gyula verseire Keoskés Ernő és Borsay Samu írták. Az „Eredeti Magyar Daltár” I. és II. évfolyama ed-digélé közölt 170 eredeti magyar nép- és műdalt énekre és zongorára; 24 iskolai gyermekdalt, 4 régi hallgató magyart összesen tehát 198 szerzeménnyel gyarapította zeneirodalmunkat s így a 12-ik füzetben megjelenő 8—10 dal is hozzá a két évfolyam 200 dalnál többet fog tartalmazni. Előfizetési ára egy-egy évfolyamnak 4 frt. Előfizethetni Déván a szerkesztő-ségnél.

* Nincsen az a körülmény a családi életben, melyre a „Magyar Háziasszony” című hetilapban kellő utmutatást nem találhatnánk. E lap változatos tartal-mával felöleli a konyhát, a gazdaságot, az egészségt-tant, a kertészetet, a kézimunkát, a divatot, szóval mindazt, a mi jó gazdasasszony előtt csak érdeklél bir-hat s a kiváló szakérők, kik tollukkal e változatos ro-hatokat támogatják, elengedő biztositékok nyujtanak a-lap által adott tanácsok hasznavehetősége felől. A „Ma-gyar Háziasszony” előfizetési ára a „Munka Után” ci-mű szépirodalmi melléklettel együtt egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. s a kiadóhivatal (Budapest, nagy korona-utca 20. sz.) melyhez az előfizetések legelőszérűbben postautalványon intézendők, kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mu-tatványszámokkal.

Mikszáth Kálmán összes művei füzetekben. Mikszáth Kálmán nevét, akárcsak Jókait, széles hazában mindenki ismeri, mindenki tudja, hogy a humornak nem akadt még nálunk hivatottabb tolmácsolója, mint e gyorsan hírnévre emelkedett író, kit mindenütt szívesen, lelkesedéssel fogadtak be, még ott is, hol a legszigorúbb kritika szokott törvényszerűket ülni. Előttünk egy remek kiállítású füzet fekszik, a legfinomabb vélin papíron nyomva, kitűnő illusztrációval díszítve és az egésznek ára csak 35 kr. Valóban nem tudjuk, e esekély árral mi van megfizetve, mert ha a szellemi élvezetet nem is számítjuk, mert Mikszáth műveinek olvasása megbecsülhetetlen gyönyör, — maga a könyv olyan kiállítás, milyennel ilyen ár mellett semmiféle külföldi könyvpiacon nem dícselkedhetik. A mit Mikszáth eddigelé megírt, az ő gyönyörű beszélykei, regényei, rajzai, miket néhány sorban csak ő tud megírni, karcolatai, melyeknek tárgyai az életből vannak elleave, mindezek most egyforma kiállításban, sűrű egymásutánban, 35 kros füzetekben fognak megjelenni. — Nemes és szép olvasmányok egész tárháza gyűlik össze a füzetekből, egész könyvtára a humor és derült kedély nyilvánulásának sorakozik egymás mellé, — néhány hónap alatt befejezett kötetek gyűlnek sorra és alig számbavehető áldozatok árán Mikszáth Kálmán művei a nemzet közkinésévé lesznek. Magát a vállalatot méltányolva, Révai testvérekről is csak dícsérőleg emlékezhetünk meg, hiszen ők azok, kik a legújabb időkben ép a könyvek olosítására által több hívet és tisztelőt szereztek a magyar irodalomnak, mint a mennyi ezelőtt évtizedek alatt támadt. Mikszáth műveinek füzetes kiadása állításuk mellett bizonyít. Előfizetés iránt legcélszerűbb egyenesen Révai testvérekhez fordulni (IV. Váci-utca 1.) Elő lehet fizetni 10 füzetre 3 frt 50 krral, 20 füzetre 7 frttal.

„Tréfás szavalmányok gyűjteménye“ a címe annak az igazán díszesen kiállított könyvnek, mely az Orbók Mór által szerkesztett „Hasznos mulatságok“ V-ik füzetét képezi. E könyv egyik célja — miként a szerző az Előszóban mondja — az, hogy a magyar költészet legremekebb humoros költeményeit egybegyűjtve adjon a vig szavalmányok után kutató ifjak s mindazok kezébe, a kik a magyar nemzet kiváló költőinek humorában gyönyörködni akarnak. Szerző az egyes költeményesoportok előtt az illető költők jól sikerült arcképeit és rövid életrajzeit is közli. A füzetet díszes kiállítása, olosó ára (50 kr.) és alkalmas volta miatt melegen ajánljuk karácsonyi ajándéknak való megvételre. A füzet Orbók Mór tanárnál rendelhető meg Pozsonyban s ugyancsak nála kapható a „Tréfás számtani feladványok gyűjteménye“, díszes kiállításban 25 kr; s a „Tréfás mértani feladványok gyűjteménye“ 117 képpel 50 kr. A ki az itt jelzet összeget előre beküldi, a könyveket bérmentesen kapja. Előfizetni is lehet 4 füzetre 1 frt 60 krral.

Házi Könyvtár cím alatt Révai testvérek kiadóhivatala és könyvkereskedése a magyar irodalom jelesebb műveinek jegyzékét küldötte meg nekünk, mely jegyzék magában vére is egész könyvet képez. Eltekintve attól, hogy a magyar nyelven megjelent és az irodalom minden ágát felölelő munkák 27, egymástól szorosan elkülönített csoportba vannak felosztva, az egyes csoportok összeállítására oly gondosságot tanúsít, mit akár a szorgalom, akár a szakértelem elismeréseképpen szívesen igazolunk. A midőn mindinkább fejlődő hazai irodalmunkban a napról-napra szaporodó munkák egész halmozza nővik ki magukat, bizony még a könyvkereskedőnek is meggyűlik a baja, ha nincs segédeszköze, valóságos irányítójá, mely őt a chaosból kíségeti. Hát még a laikus, a dilettans könyvkedvelő, ki a hallott vagy a kirakatokban elolvasott címeket nem tarthatja eszébe és aztán, ha könyvet akar venni, azt sem tudja hol keresse. Mert a szakok szoros elkülönítése igen fontos ám, nemcsak azért, mert oly rokon csoportok lehetnek, melyek akár egy kalap alatt is megférhetnének, hanem főleg azért, hogy teljes és tiszta tájékozást nyújtsanak annak, ki a könyvjegyzék nélkül csak úgy nem lehet el, mint az aranyműves a próbák nélkül. És e szempontból fogva fel a dolgot, Révai testvérek könyvjegyzéke valóban hézagot pótló, de még a mellett egy nagyon öröndetes jelenség is. Hézagot pótló, mert ily teljes jegyzéket magyar nyelven nem láttunk, tehát nem is volt, öröndetes pedig azért, mert a mellett tanulmányodik, hogy nekünk is van már mivel büszkélkednünk és nem nézünk irigy szemmel egy Brockhaus-féle „Katalog“-ra. A tudós, az író, a kereskedő, a művész, a józ és az egyház embere egyaránt megtalálja a jegyzékben azt, a mit keres, megtalálja a legrégibb munkát ép úgy, mint a legújabbat és meggyőződésből mondhatjuk, hogy az utolsó évtizedek irodalmának ép úgy, mint a legutolsó hónap irodalmának nincs egyetlen fontosabb irodalmi jelensége sem, melyet e jegyzékben felvéve nem találunk; jele ez annak, hogy Révai testvérek nemcsak buzgó kiadók, de gondos, lelkiismeretes kereskedők is, kikhez bármiféle könyvért fordulunk, azt biztosan megkaphatjuk. Akik e jegyzéket birni óhajtják és nagyon ajánljuk mindenkinek forduljanak egyenesen Révai testvérekhez (Budapest IV. Váci-utca 1), kik azt szívesen ingyen és bérmentve megküldik.

Hirdetések.

531—1888. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a sz.-somlyói kir. járásbíróság 3745—1888. számú végzése által Lukátsffy Ödön javára Lings Irén ellen 53 frt 18 kr. tőke, ennek 1887. évi május hó 16. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 25 frt 22 kr.

perköltés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 637 frtra becsült Smeták Ferenc és neje Kiss Annánál lévő birtokvéltári hátraleékból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a sz.-somlyói kir. járásbíróági 4238. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén, vagyis Sz.-Somlyón az árverelőteremben leendő eszközlésére 1888-ik év **decz. hó 21-ik napjának** délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 103. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhívattak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követeletét megelőző kielégítettséghez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna, és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi kijelentéseiket az árverés megkezdéseig alólírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Sz.-Somlyó, 1888. december hó 8-án.

VIRÁG LÁSZLÓ,
kir. bírósági végrehajtó.

554—1888. kp.

Hirdetmény.

A sz.-somlyói kir. járás mint kijelölt polg. peres ügyekben eljáró bíróság részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint Lukátsffy Ödön ügyvéd által képviselt Gyurlancz Gavrilla felperesnek özv. Deák Nyikuhájna mint kk. gyermekei gyámanya s társai alperesek elleni 40 frt s jár. iránti kpp. keresetnek tárgyalására határnapul 1888. évi december hó 28-ik napjának d. e. 8 órája a bíróság előtt kitűzetik és Deák Nyikuháj ismeretlen örökösei alperes részére Szilágyi Lázár ügyvéd ügygondnokul kirendeltetett.

Felhívttak ennél fogva ismeretlen tartózkodású alperesek, hogy ügyeiknek észszerű védelme iránt a a részükre kinevezett gondnokot kellően utasítsák, vagy a tárgyalásnál személyesen, vagy más megbízott által jelentkezzenek, mert különben mindezek elmulasztásának következményeit maguknak tulajdonítsák.

Sz.-Somlyó, 1888. évi november hó 30-án.

A sz.-somlyói kir. járásbíróság mint kisebb polgári peres ügyekben eljáró bíróság.

VISCHÁN ELEK,
kir. alj. bír.

1—1

Üzleti jelentés.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint **óra üzletemet** ujjabb időben ugy minőség mint mennyiség tekintetében tetemesen kibővítettem.

Dus választéku raktáramba különféle izléses mintájú s kitűnő szerkezetű **fali, inga, valamint arany s ezüst, női és férfi zsebórák** a lehető legjutányosabb árban kaphatók.

Raktáron tartok továbbá meglepő szép, művészies kivitelű **ezüst s arany óraláncokat** urak s hölgyek számára.

Kiváló óragyárosokkal való összeköttetésem folytán, azon kedvező helyzetben vagyok, hogy az árak tekintetében bármely fővárosi órás vagy házaló ügynökökkel nem csak hogy versenyezhesek, hanem azoknál sokkal olosóbb árt szabhassak, nem említve azon előnyt, melyet a t. vevő nálam vásárlás esetén az által nyer, hogy a veendő tárgyat előbb megtekintheti, mi a megrendeléseknél nem áll.

A körülményekhez képest hajlandó vagyok részletfizetésekre is ízetlet kötni. Az eddig tapasztalt bizalomra támaszkodva remélnem enged, mikép a n. é. vevő közönség ezental sem fogja becses pártfogását tölem megvonni.

Kitűnő tisztelettel:

Lówi Benjámin,

1 2 órás, Szilágy-Somlyón.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a jelen decemberi országos vásár alkalmával folyó hó 20. és 21-én t. Finger Lajos ur szállodájába időzöm.

Raktárom a leggazdagabb kitűnő minőségű arany és ezüst zsebórákban, a legdivatosabb arany és gyémánt ékszerekben, mindennemű ezüstneműek és éteszközökben.

Különösen felhívom a n. é. közönség b. figyelmét a legszebb és legújabb ékszer különlegességeimre, mint legszebb **karácsonyi és ujévi ajándéokra.**

A legszolidabb s legjutányosabb kiszolgálásról biztosítva t. vevőimet, számos látogatást kér

Nógrády A.

2—2 órás és ékszerész
Nagybányáról.

Nagy eladás rendeztetett

Fáby Józsefnél

városház és színházzal szemben, ikövekező árukból:

Férfi és női **bundák, felsők**, és kész ruhákban; **lábbelik, kalapok, sapkák**, férfi, női, leány és gyermekeknek nagyban: **paplanok, matrácok**, sifon, vászon és oxfordok, miederek, haraszt kendők, alsó ingek, keztyűk és nadrágok, gallér és zsebken-dők, nyakkendők, nagy választék újdonságokaól, — albumok, nád kosarak, dohány, pénz- és szivar tár-czak, sok szép, most érkezett karácsonyi és uj-évi ajándéktárgyak; — **karácsonyi, ujévi játékok 7 kr. és 14 kros bazár is berendezve** és fel-sőbb árak mellett is; — nagy eladás **lábbeliekből**, brassói lópokróczokban legnagyobb raktár; gyapjú, selyem, posztó és kasmir kendők minden nagyság-ba; **muffok, tajtékpipák és szipkák**; szilagok, csipkék és rüshök, férfi és gyerek öltönyöket legdi-vatosabb brünni vagy brassói szövetelekből saját szá-bom által, részletfizetés mellett is készítették. To-vábbá crimerek, plüshök és különbféle préme nagy választékban, — női kalapok és harisnyák féláron, egész uj divatosak.

2—3

Külön berendezett fűszer és lisztüzlet.

224—1888. kgysz.

Árverési hirdetmény.

Zilah város tulajdonát képező bor, pálinka és sör italméresi joga az 1889-ik évi január hó 1-től ugyanazon év december 31-ig bezá-rólág terjedő egy évi időtartamra nyilvános ár-verésen bérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 19,000, — azaz tizenkilencez ezer forint, melynek 5%-ja az árveréskor bá-natpénzül betendő.

Zárt ajánlatok is tehetők, melyek kellő bá-natpénzzel ellátva, az árverés napjaig a pol-gármesterhez, az árverés napján pedig az árve-relendő bizottság elnökéhez adandók be.

Az árverés 1888. évi december hó 18-ik napján d. e. 10 órakor a városházánál a pol-gármesteri irodában fog megtartatni.

A részletes feltételek a tanácsi irodán a hivatalos órákban bármikor megtekinthetők.

Zilah, 1888. december 2.

DÓZSA ELEK,
polgármester.

1—1

!Karácsonra!

2 forint beküldése után bérmentve küldjük a felsorolt 10 kitűnő zeneújdonságot tartalmazó gyűjteményt:

Duna mentén, keringő, bolti ára	1 frt — kr.
Szabadkai csárdás	— frt 60 kr.
Nefejejts csárdás	— frt 80 kr.
Jour fix. Polka franc.	— frt 70 kr.
Klökner, 2 műdal	— frt 80 kr.
Vas, 5 magyar népdal	1 frt — kr.
Télizöld, lengyelke	— frt 60 kr.
Ibolya ébredése, mazur	— frt 72 kr.
Egy Strauss-féle keringő	1 frt — kr.
Egy füzet legújabb m. népdal	— frt 50 kr.
Egyenkint bolti árban	8 frt 62 kr.

helyett csak 2 forintért.

Klökner és Schloss

zeneműkereskedése

1—2 Budapest, Váci-utca 12.

Legnagyobb zeneműraktár.

Legelőnyösebb kiszolgálás

Egyéves önkéntesi tanfolyam.

A legjobb hírű debreczeni katonai előké-sztő iskolában egy éves önkéntesi tanfolya-mot tartok fenn, oly ifjak számára, kik közép iskolát nem végeztek, mégis hadkötelezettségük-nek mint egy éves önkéntesek óhajtanak elegend tenni és az egyéviszolgáltatatra képesítő vizsgára előkészülni akarnak.

A védtörvény értelmében ezen vizsgára mindenki jelentkezhet, előképzettséget nem kell kimutatni.

A vizsga jó eredményeért kezességet vál-lalok; a tanfolyam 3 hónapig tart, elvállalok oly ifjakat is, kik már a jövő 1889-ik évben jönnek sorozás alá.

Bővebb felvilágosítást programm által sze-rezhetni vagy szóbelileg (Debreczenben, Piacz, 1828. sz.)

Debreczen, 1888. november 25.

Somogyi Vilmos,
igazgató.

1—7